

Kitab Yoél jeung Garéja Advent Poé Katujuh Laodikia — Nomer Tilupuluh Dua

Jeff Pippenger

2026-01-20

Nomer Tilupuluh Duwa

Nepi ka kitab Yoél téh lalampahan anu lalaunan, jeung Petrus jadi saksi urang. Petrus téh salah sahiji lambang anu pang endahna dina Firman nubuat Allah, nanging naha sanés sadayana kitu? Petrus aya di Kaisaréa Filipi, sarta anjeunna ogé aya di Pentakosta dina rohangan luhur dina jam katilu, tuluy di Bait Allah dina jam kasalapan dina poé anu sarua. Yesus disalib dina jam katilu sarta pupus dina jam kasalapan. Petrus dipanggil ka Kaisaréa dina jam kasalapan, nanging Kaisaréa anu dipanggilkeun ka anjeunna dina carita Kornélius téh sanés Kaisaréa Filipi di handapeun Gunung Hermon, tapi Kaisaréa sisi laut, anu disebut Kaisaréa Maritima.

Caesarea Maritima nyaéta hiji kota basisir di sisi Laut Tengah, kira-kira 30–35 mil di kalér Tel Aviv modéren (diwangun ku Herodes Agung minangka kota palabuan Romawi anu megah). Kota ieu remen pisan mucunghul dina kitab Rasul-rasul (disebut 15 kali), sarta ieu téh anu ku kalolobaan jalma dina Perjanjian Anyar cukup disebut saukur “Caesarea.” Filipus Sang Juru Warta Injil cicing di dinya jeung opat putrina anu ngaramal (Rasul-rasul 8:40; 21:8). Paulus dipanjara di dinya salila dua taun, ngadeuheus ka payuneun gubernur Feliks jeung Festus, sarta Raja Agripa (Rasul-rasul 23–26). Anu leuwih penting deui, sigana, Petrus ngawawarkeun ka senturion Romawi ngaranna Kornelius di dieu—pertobatan utama anu kahiji ti bangsa-bangsa sanés kana agama Kristen (Rasul-rasul 10) dina taun 34 M, nalika minggu anu ku Kristus dipaké pikeun netepkeun perjangjian jeung loba jalma réngsé.

Sarta anjeunna bakal nguatkeun perjangjian jeung loba jalma salila saminggu hiji; sarta dina satengahing minggu éta anjeunna bakal ngeureunkeun kurban jeung pangbakti, sarta ku sabab sumebarna kajijikan-jajjikan anjeunna bakal ngajadikeun éta taringgal suwung, nepi ka mangsa kasampurnaan, sarta anu geus ditangtukeun bakal dicurahkeun ka nu taringgal suwung. Daniel 9:27.

Kaisarea Maritima dijadikeun ibukota administratif Romawi pikeun Yudea sarta puseur utama bangsa-bangsa kapir. Kaisarea Filipi téh kota anu béda, ayana di kalér pisan deukeut suku Gunung Hermon (kira-kira 25–30 mil di kalér Laut Galilea), di wewengkon anu kiwari disebut Dataran Tinggi Golan (Banias modéren). Ieu ngan disebutkeun dina Injil-Injil (Mateus 16:13 jeung Markus 8:27), nalika Yesus mawa murid-murid-Na ka Kaisarea Filipi. Ieu téh tempat anu kasohor tempat Petrus ngaku yén Yesus téh “Mesias, Putra Allah anu hirup,” sarta tempat Yesus ngadawuh, “Di luhur batu ieu Kami bakal ngadegkeun garéja Kami, sarta panto-panto Kadés moal ngéléhkeun éta” (Mateus 16:13–20). Ieu mangrupa wewengkon kapir anu pinuh ku kuil-kuil pikeun déwa-déwa Yunani, utamana ka Pan, déwa embé, anu guha Pan-na disebut “panto-panto naraka,” ku kituna pangandika Yesus di dinya jadi kacida matak negesna.

Dua kota éta pisah lengkep boh sacara géografis boh sajarahna—hiji mangrupa palabuhan Romawi anu ramé di beulah kidul-kulon, sedengkeun nu hiji deui mangrupa tempat Hellenistis/pagan di beulah kalér deukeut hulu Walungan Yordan. Nu di basisir ngadominasi Kitab Rasul-Rasul, ari nu di kalér jadi puseur hiji kajadian anu pohara penting dina Injil. Kaisarea ti laut téh lambang Roma—sato galak éta, jeung Kaisarea ti darat téh lambang naga. Sister White nétélakeun mangsa ti salib nepi ka Pentakosta, “usum Pentakosta,” anu dimimitian di salib jeung dipungkas dina Pentakosta.

“Kalawan kanyaah anu jero, abdi ngarep-ngarep kana mangsa nalika kajadian-kajadian dina poé Pentekosta bakal kajadian deui kalawan kakawasaan anu leuwih ageng ti batan dina waktos éta. Yohanes nyarios, ‘I saw another angel come down from heaven, having great power; and the earth was lightened with his glory.’ Lajeng, saperti dina usum Pentekosta, jalma-jalma bakal ngadangu bebeneran anu diucapkeun ka maranéhna, unggal jalma dina basana sorangan.

“Gusti Allah tiasa ngahirupkeun deui unggal jiwa anu kalayan tulus mikahayang ngawula ka Anjeunna, sareng tiasa nyabak biwir ku bara hirup anu dicokot tina altar, sarta ngajadikeunana lancar nyarita dina puji-pujian ka Anjeunna. Rébuan sora bakal dipinuhan ku kakawasaan pikeun ngucapkeun bebeneran-bebeneran anu endah tina Firman Allah. Letah anu gagap bakal dileupaskeun, sareng anu sipatna sieunan bakal dijadikeun kuat pikeun méré kasaksian anu wani ngeunaan bebeneran. Mugia Gusti nulungan umat-Na pikeun nyucikeun Bait jiwa tina unggal najis, sareng ngajaga hubungan anu kacida raketna jeung Anjeunna, sangkan maranéhna meunang bagian dina hujan ahir nalika éta dicurahkeun.” Review and Herald, July 20, 1886.

Sacara téknis, usum Pentakosta dimimitian dina pésta buah pangheulana, anu saajar jeung kabangkitan Kristus; tapi tanpa pupusna dina kayu salib moal aya getih pikeun dicandak ku Juru Selamat anu geus gugah nalika Anjeunna gugah. Tanpa pupusna-Na, Anjeunna, salaku Roti Kahirupan, moal reureuh dina poé pésta roti teu beragi, sarta Roti Kahirupan memang kedah reureuh heula saméméh gugah-Na dina pésta buah pangheulana, ku kituna ngamimitian mangsa lima puluh poé anu nuntun kana poé jeung pésta Pentakosta.

Nalika Kristus sumping pikeun netepkeun perjangjian salila saminggu; éta minggu dimimitian dina waktos Anjeunna dibaptis, tuluy “di tengah minggu,” tilu satengah taun ti harita, Anjeunna disalib, tilem di jero kubur dina poé Roti Teu Beragi, gugah salaku pesta bungbuahan kahiji tina panén jelai dina poé Minggu, ku kituna ngamimitian mangsa Pentakosta salila lima puluh poé anu ngahontal ka pesta bungbuahan kahiji tina gandum. Ti kayu salib nepi ka ahir minggu, tilu satengah taun deui ti harita, éta mangsa tujuh taun nepi ka kacindekan jeung Kornelius ti Kaisarea Maritima, anu jadi bangsa sanés anu pangheulana pisan tobat—ka garéja Kristen dina ahir minggu dina taun 34 M.

Minggu nalika Kristus sumping pikeun netepkeun perjangjian téh sacara nubuat nyaéta 2.520 poé, sarta salib aya “di tengah minggu,” ku sabab éta kajadian 1.260 poé sanggeus baptisan jeung 1.260 poé saméméh Kornelius dirobah. Dina salib Kristus dipaku dina jam katilu, sarta Anjeunna pupus dina jam kasalapan. Éta téh mangrupa awal usum Pentakosta, sarta dina tungtungna, (sabab Yesus

salawasna ngagambarkeun tungtung ku awalna) dina poé Pentakosta, Petrus masihan khutbah kahijina tina kitab Yoel dina jam katilu di rohangan luhur, tempat Kristus patepung jeung para murid dina poé kabangkitan-Na. Saterusna Petrus masihan khutbah kadua ngeunaan Yoel di Bait Allah dina jam kasalapan. Jelas yén jam katilu jeung jam kasalapan téh lambang alfa jeung omega tina awal jeung tungtung usum Pentakosta.

Baris demi baris, nalika urang nyaluyukeun jam katilu jeung jam kasalapan tina dua kajadian ieu, urang manggihan genep jam minangka hiji mangsa nubuat anu duanana méré kasaksian ngeunaan hiji pamisahan. Kristus ngalangkung ti hirup ka paéh tuluy ka hirup deui. Anjeunna angkat ti bumi ka sawarga tuluy balik deui ka bumi. Petrus aya di luar, tuluy di jero Bait Allah. Tangtu aya deui kasaluyuan sajajar séjénna antara jam katilu jeung jam kasalapan, tapi mimitina urang kudu mertimbangkeun Petrus, Kornelius, jeung Kaisarea di sisi laut.

Sakumaha dina pembagian-pembagian nubuat anu digambarkeun dina genep jam, nalika malaikat diutus ka Kornelius pikeun maréntahkeun anjeunna sangkan ngutus neangan Petrus, éta kajadian dina jam kasalapan.

Di Kaisarea aya hiji lalaki anu ngaranna Kornelius, saurang kapten saratus ti pasukan anu disebut Pasukan Italia, hiji lalaki anu ibadah, sarta anu sieun ka Allah jeung sakumna kulawargana, anu loba méré sedekah ka rahayat, sarta salawasna neneda ka Allah. Anjeunna nempo dina hiji tetenjoan kalawan écés, kira-kira dina jam kasalapan beurang, hiji malaikat Allah asup ka anjeunna, sarta ngandika ka anjeunna, “Kornelius.” Jeung waktu anjeunna neutep ka anjeunna, anjeunna kacida sieunna, sarta saurna, “Naon ieu, Gusti?” Jeung anjeunna ngandika ka anjeunna, “Doa-doa maneh jeung sedekah-sedekah maneh geus naék jadi pangéling-ngéling di payuneun Allah. Jeung ayeuna utuslah jalma-jalma ka Yopa, sarta panggih hiji Simon, anu ngaranna séjén Petrus.” Rasul-rasul 10:1–5.

Kadatangan hiji malaikat téh mangrupikeun lambang hiji pesen, jeung hiji tanda jalan, sarta malaikat éta mastikeun yén éta téh tanda jalan nalika manéhna ngandika, “Thy prayers and thine alms are come up for a memorial before God.” Tanda jalan tina panutupna minggu éta nyaéta Kornelius ngutus pikeun nyaur Petrus dina jam kasalapan sanggeus puasa salila opat poé, sarta éta disebut “memorial,” anu mangrupa tanda jalan. Salaku hiji “centurion,” Kornelius téh hiji kapten anu ngawasa saratus urang.

Nalika Petrus aya di Kaisarea Pilipi dina Mateus genep welas, teu aya rujukan kana hiji jam naon baé. Kaisarea Pilipi nyaéta ngaran kota dina mangsa nalika Yesus mawa para murid ka dinya. Dina sajarah Daniel sabelas, ayat tilu welas nepi ka lima welas, ayat-ayat anu kacumponan dina perang Panium, sarta anu ngalambangkeun perang anu ngarah kana hukum Minggu di Amérika Serikat, Kaisarea Pilipi dingaranan Panium. Petrus aya dina ayat tilu welas nepi ka lima welas nalika manéhna aya di Kaisarea Pilipi, nyaéta Panium.

Ngawanohkeun yén Patempuran Panium téh mangrupa minuhan ayat tilu welas nepi ka lima welas tina Daniel sabelas, sarta yén éta ayat-ayat jeung sajarah Patempuran Panium nunjukkeun hiji perang anu ngarah kana hukum Minggu di Amérika Sarikat, téh leres-leres cara kumaha métodologi line upon line dirancang pikeun jalan. Nerapkeun éta métodologi nungtut supaya

Caesarea Philippi jeung Panium kudu dijarkeun, sabab aturan utama nubuat anu nyangking ieu bebeneran nyaéta yén “masing-masing nabi baheula nyarios leuwih pikeun jaman urang batan pikeun jaman nalika maranéhna hirup.” Paulus nambahan yén roh-roh para nabi téh tunduk ka para nabi, ku kituna lain ngan saukur maranéhna sadayana nunjuk kana poé-poé panungtungan, tapi maranéhna sadayana ogé sapamadegan.

Ku sabab kitu, upama jeung iraha Panium diidentifikasi dina Firman nubuat Allah minangka Panium sarta satuluyna minangka Caesarea Philippi, duanana kudu dilarapkeun dina poé-poé panungtungan, sarta duanana kudu silih saluyu, sabab éta téh kota anu sarua.

Saluyu jeung logika ieu, sanajan rada béda, nyaéta Caesarea Philippi jeung Caesarea Maritima. Petrus indit ka Caesarea Philippi bareng jeung Kristus, tapi anjeunna diutus ka Caesarea Maritima ku Roh Suci. Sanajan kitu, dina duanana Caesarea éta, Petrus lah anu jadi tokoh utama dina perjangjian. Anu matak éndah dina runtuyan ieu nyaéta yén dina jam kasalapan Cornelius didatangan ku malaikat sarta diparéntahkeun supaya ngutus jalma pikeun nyaur Petrus. Petrus di Caesarea téh mangrupa lambang nubuat, tapi dua Caesarea éta écés béda. Hiji nyaéta Caesarea di sisi laut, sedengkeun nu hiji deui nyaéta Caesarea di daratan. Caesarea di sisi laut patalina jeung bangsa-bangsa sanés Yahudi, sarta Cornelius mangrupikeun jalma sanés Yahudi anu pangheulana tobat, pas pisan dina ahir minggu perjangjian taun 34 M. Caesarea di sisi laut téh jam kasalapan sarta saajar jeung Petrus di Bait Allah dina poé Pentakosta, jeung pupusna Kristus dina jam kasalapan.

Kaisarea di darat, nyaéta Kaisarea Pilipi, nya éta jam katilu. Teu aya pilihan séjén anu bisa dipilih. Kaisarea Pilipi di awal, jam katilu, jeung Kaisarea Maritima di ahir, jam kasalapan. Pilipi nyaéta alfa tina mangsa genep jam, jeung Maritima nyaéta omega. Omega dina jam kasalapan nyaéta pupusna Kristus di tengah minggu perjangjian, jeung Petrus di Bait Allah dina Pentekosta ogé dina jam kasalapan. Kornelius nu ngagero Petrus saajar jeung pupusna Kristus, anu ngalambangkeun hukum Minggu, sarta ogé Petrus di Bait Allah dina Pentekosta, anu sakali deui ngalambangkeun hukum Minggu. Kornelius, salaku jalma kahirupan anu mimiti tobat, ngawakilan pagawé kahiji dina jam kasabelas dina waktu hukum Minggu.

Jam katilu nalika Kristus disalib, jeung jam katilu nalika Petrus aya di rohangan luhur, wajib—jeung ngan ukur bisa—ngagambarkeun Kaisarea Filipi. Rohangan luhur tempat Petrus aya dina poé Pentakosta téh nya éta rohangan luhur anu sarua pisan tempat Kristus nembongan sanggeus gugah-Na, munggah-Na, jeung turun-Na. Kristus sumping ka rohangan luhur éta, tuluy lima puluh poé ti harita, dina poé Pentakosta, Petrus nepikeun pesen tina kitab Yoél di rohangan luhur anu sarua.

Caesarea Philippi nya éta jam katilu anu saajar jeung penyaliban sarta kamar luhur dina Pentecost. Penyaliban téh lambang paburencayna, sedengkeun kamar luhur téh lambang kasatunggalan. Ieu nétélakeun yén Caesarea Philippi téh mangrupa titik pas saméméh hukum Minggu, nalika hiji golongan paburencay, ari golongan séjén dikumpulkeun. Nalika sajarah Perang Panium mimiti diulang deui, para parawan bodo jeung para parawan wijaksana bakal dipisahkeun salalanggengna, sarta maranéhna bakal dipisahkeun ku salib, anu ngawakilan deukeutna hukum Minggu. Di

Caesarea Philippi lah Kristus mimiti ngajar ngeunaan hukum Minggu anu keur ngadeukeutan. Nalika Anjeunna ngalakukeun kitu, Petrus ngalawan éta amanat; ku kituna, dina salapan ayat, Petrus ngawakilan jalma-jalma anu disegel jeung jalma-jalma anu dipaburencay ku amanat salib, nyaéta hukum Minggu.

Mantenna ka maranéhna, “Ari ceuk maranéh, Kami téh saha?”

Tuluy Simon Petrus ngawaler, saurna, "Mantenna teh Al-Masih, Putra Allah anu jumeneng."

Yesus ngawalon sarta ngandika ka anjeunna, “Bagja anjeun, Simon Barjona, sabab lain daging jeung getih anu ngungkabkeun ieu ka anjeun, tapi Rama Kami anu aya di sawarga. Jeung Kami ogé ngadawuh ka anjeun, yén anjeun téh Petrus, jeung di luhur batu karang ieu Kami baris ngadegkeun jamaah Kami; jeung gapura naraka moal bisa ngéléhkeun éta. Jeung Kami baris masrahkeun ka anjeun konci-konci Karajaan Sawarga; jeung naon baé anu ku anjeun dibeungkeut di bumi bakal dibeungkeut di sawarga; jeung naon baé anu ku anjeun dileupaskeun di bumi bakal dileupaskeun di sawarga.”

Tuluy Mantenna maréntah murid-murid-Na supaya maranéhna ulah nyaritakeun ka saha baé yén Anjeunna téh Isa Al Masih. Ti harita mimiti Isa nétélakeun ka murid-murid-Na, yén Anjeunna kudu angkat ka Yerusalem, ngalaman loba sangsara ti para kokolot, imam-imam kapala, jeung ahli-ahli Kitab, tuluy dipaéhan, sarta dihudangkeun deui dina poé katilu.

Tuluy Petrus nyandak Anjeunna ka sisi, sarta mimiti ngageuing Anjeunna, pokna, “Mugia dijauhkeun ti Gusti, Gusti; hal ieu moal tumiba ka Gusti.”

Tapi Anjeunna malik, sarta ngandika ka Petrus, “Mundur ka tukang Kami, Setan; maneh jadi batu sandungan pikeun Kami; sabab pikiran maneh lain kana perkara-perkara Allah, tapi kana perkara-perkara manusa.” Mateus 16:15–23.

Penyaliban dina jam katilu jeung amanat Petrus di kamar luhur nyaluyukeun transisi profétis tina garéja militant, anu dihartikeun minangka garéja anu ngandung gandum jeung jujukutan liar babarengan, kana garéja triumphant. Garéja triumphant téh nyaéta kurban gandum bungaran kahiji dina Pentakosta, nyaéta hukum Minggu. Nalika jujukutan liar jeung gandum geus ngahontal kadewasaan, para malaikat misahkeun éta dua golongan. Hujan anu mimiti ngagerem di 9/11 téh anu nyababkeun gandum jeung jujukutan liar ngahasilkeun buahna.

Mangsa genep jam ngagambarkeun sajarah pasamoan kémah Exeter nepi ka 22 Oktober 1844, asupna Kristus ka Yerusalem kalayan kameunangan sarta asupna raja Daud ka Yerusalem mawa tabut. Jam kasalapan ogé mangrupa waktu kurban sore, kira-kira jam 3 sonten.

Ayeuna ieu anu kudu ku maneh dipasrahkeun dina altar: dua anak domba umur sataun, unggal poé kalayan teu eureun-eureun. Hiji anak domba kudu ku maneh dipasrahkeun isuk-isuk, sarta anak domba nu hiji deui kudu ku maneh dipasrahkeun magrib. Exodus 29:38, 39.

Kecap anu ditarjamahkeun jadi “malah,” dina sawatara kaayaan dipidangkeun minangka “antara dua soré.” Antara dua soré nuduhkeun kana kurun genep jam antara jam katilu jeung jam kasalapan. Minggu perjangjian Kristus ngawakilan kurun genep jam di kayu salib, anu jadi alfa

tina kurun genep jam dina Pentakosta. Aya dua saksi dina minggu perjangjian anu nandaan hiji kurun genep jam anu pakait langsung lain waé jeung nubuat minggu suci, tapi ogé jeung lambang-lambang usum Pentakosta. Tuluy dina panungtungan minggu nubuat anu sarua éta kénéh, Petrus disaur ka Kaisarea dina jam kasalapan. Kanyataan yén aya tilu jam kasalapan dina struktur nubuat minggu suci anu sarua; dua di antarana mangrupa tungtung omega tina hiji kurun genep jam, anu ogé mangrupa kurun antara kurban isuk jeung kurban soré, nuntut ku kabutuhan nubuat yén kudu aya hiji jam katilu minangka alfa tina hiji kurun anu réngsé dina jam kasalapan Kornelius.

Dua Kaisarea, duanana kalayan Petrus minangka tokoh puseur, nandakeun Kaisarea Pilipi minangka jam katilu. Mangsa genep jam éta dimimitian jeung dipungkas ku Kaisarea, sabab ahirna digambarkeun ku awalna.

Domba Paska kudu dipaéhan dina waktu soré, nyaéta jam kasalapan—nalika Kristus pupus.

Maneh kudu miara éta nepi ka tanggal opat welas dina bulan anu sarua; sarta sakumna jamaah pasamuhan Israil kudu meuncit éta dina waktu soré. Keluaran 12:6.

Wanci sembahyang téh ogé jam kasalapan, sabab éta lumangsung dina waktu kurban sonten.

Mugia pangersa ka payuneun Gusti sapertos menyan; sareng ngangkat leungeun abdi sapertos kurban sonten. Jabur 141:2.

Sasuai jeung kurban sonten anu jadi waktu doa, Ezra keur neneda dina waktu kurban sonten; jadi anjeunna neneda dina jam kasalapan, waktu Petrus aya di Bait Allah, waktu Kristus pupus, jeung waktu Kornelius diparéntahkeun supaya ngutus jalma pikeun nyauran Petrus.

Jeung dina waktu kurban sore, kuring hudang tina kasedihan kuring; jeung sanggeus nyoék pakean kuring jeung jubah kuring, kuring tuluy sujud dina tuur, sarta ngacungkeun leungeun ka PANGERAN Allah kuring. Ezra 9:5.

Dina doana, Ezra keur marga tina tobat sanggeus ngartos yén jalma-jalma anu kaluar ti Babul pikeun ngawangun deui Bait Allah jeung Yerusalem geus ngahiji jeung pamajikan-pamajikan kahir.

Ayeuna, sanggeus Ezra neneda, ngaku dosa, bari ceurik sarta sujud ngaliat ka payuneun Bait Allah, ngariung ka anjeunna ti Israil hiji jamaah anu kacida lobana, lalaki, awewe, jeung barudak; sabab rahayat ceurik kacida pisan. Tuluy Sekhanya bin Yehiel, saurang ti antara bani Elam, ngawaler sarta nyarios ka Ezra, “Kami geus ngalanggar ka Allah kami, sarta geus nyokot pamajikan-pamajikan asing ti bangsa-bangsa pangeusi eta nagri; sanajan kitu, ayeuna keneh aya pangharepan pikeun Israil dina perkara ieu. Ku sabab eta ayeuna, hayu urang nyieun hiji perjangjian jeung Allah urang pikeun miceun sakabeh pamajikan eta, jeung anak-anak anu dilahirkeun ku maranehna, nurutkeun piwejang gusti abdi, jeung jalma-jalma anu ngageter ku parentah Allah urang; sarta mugi ieu dilaksanakeun nurutkeun Toret. Hudanglah; sabab perkara ieu jadi tanggung jawab maneh; kami oge baris nangtung bareng jeung maneh; sing tabah hate, sarta lakonan eta.”

Saterusna Esra jumeneng, sarta nyumpahkeun para imam kapala, urang Lewi, jeung sakumna Israil, supaya maranéhna ngalakukeun nurutkeun ieu pangandika. Jeung maranéhna sumpah. Lajeng Esra angkat ti hareupeun Bait Allah, tuluy asup ka kamar Yohanan putra Elyasib; sarta waktu anjeunna sumping ka dinya, anjeunna henteu tuang roti, ogé henteu nginum cai, sabab anjeunna berkabung ku lantaran palanggaran maranéhna anu kungsi diboyong ka pangasingan. Tuluy diumumkeun ka sakuliah Yuda jeung Yerusalem ka sadaya anak-anak pangasingan, supaya maranéhna ngariung ka Yerusalem; sarta sing saha anu henteu datang dina jero tilu poé, nurutkeun putusan para pamingpin jeung para kokolot, sakabéh banda kagunganana bakal dirampas, jeung dirina sorangan dipisahkeun tina jamaah maranéhna anu kungsi diboyong ka pangasingan. Mangka sakabéh lalaki ti Yuda jeung Binyamin ngariung ka Yerusalem dina jero tilu poé. Éta bulan kasalapan, dina poé ka dua puluh bulan éta; sarta sakumna rahayat linggih di buruan Bait Allah, ngageter ku lantaran perkara ieu, jeung ku lantaran hujan anu kacida gedéna. Ezra 10:1–9.

Perjangjian saratus opat puluh opat rébu téh digambarkeun minangka pamisahan ti jalma-jalma anu geus nyokot pamajikan asing. Ieu téh pamisahan antara parawan nu wijaksana jeung nu bodo, sarta éta kajadian dina jam kasalapan, nyaéta pupusna Kristus, Petrus di Bait Allah dina poé Pentakosta, jeung Petrus keur disaur ka Kaisarea di sisi laut. Pamisahan ku Ezra ogé mangrupa panyucian urang Lewi ku Utusan Perjangjian dina Malaki bab tilu. Panyucian dina Malaki ngagambarkeun dua kali beberesih Bait Allah ku Kristus.

"Dina ngabersihan Bait Allah tina para nu meuli jeung ngajual ti dunya, Yesus ngadawuhkeun misi-Na pikeun ngabersihan hate tina kakotoran dosa,—tina kahayang-kahayang duniawi, hawa nafsu nu mentingkeun diri sorangan, kabiasaan-kabiasaan jahat, anu ngaruksak jiwa. Maleakhi 3:1–3 dikutip." *The Desire of Ages*, 161.

Ezra jeung jalma-jalma anu asup kana perjangjian diparéntahkeun supaya “hudang,” sarta Yosua diparéntahkeun pikeun nangtung sanggeus sakabéh anu barontak paéh dina jangka waktu tilu puluh dalapan taun. Diperlukeun dua taun pikeun Israél baheula gagal dina prosés pangujian sapuluh kali, sarta tilu puluh dalapan taun ti harita jalma-jalma anu barontak éta geus paéh kabéh, tuluy Allah maréntahkeun ka maranéhna supaya hudang.

“Geus ayeuna, saur Kami, meuntaslah ka walungan Zered.” Tuluy kami meuntas walungan Zered. Jeung mangsa ti saprak kami indit ti Kadeshbarnea nepi ka kami geus meuntas walungan Zered, éta tilu puluh dalapan taun lilana; nepi ka sakumna angkatan lalaki perang geus sirna ti tengah-tengah pasukan, sakumaha PANGERAN geus sumpah ka maranéhna. Deuteronomy 2:13, 14.

Dina Yohanes lima, Yesus nyageurkeun jalma lumpuh anu geus kitu salila tilu puluh dalapan taun, jeung nalika Anjeunna nyageurkeun anjeunna, Anjeunna ngadawuh ka éta jalma supaya “hudang.”

Sabab malaikat turun ka balong éta dina hiji mangsa anu tangtu, tuluy ngagolakkeun cai; sing saha baé anu pangheulana asup sanggeus cai éta kagolak, cageur tina panyakit naon baé anu dipibandana. Jeung aya di dinya saurang lalaki anu geus tilu puluh dalapan taun nandangan kasakit. Nalika Yesus ningali manéhna keur ngagoler, sarta uninga yén manéhna geus lila pisan aya dina kaayaan kitu, Anjeunna ngandika ka manéhna, “Naha maneh hayang dijadikeun

cageur?”

Jalma anu teu walakaya ngajawab ka Anjeunna, “Nun Gusti, abdi teu gaduh saurang ogé, nalika cai keur ngagelebug, pikeun ngasupkeun abdi ka jero balong; tapi salila abdi nuju datang, nu lian geus turun heula ti payuneun abdi.”

Yesus ngandika marang dheweke, “Tangia, angkata peturonmu, lan lumakua.” Lan sanalika wong iku dadi waras, banjur ngangkat peturoné lan lumaku; lan dina iku uga dina Sabat. Yohanes 5:4–9.

Dina ilustrasi Ezra ngeunaan perjangjian saratus opat puluh opat rébu, jalma-jalma kudu “hudang.” Dina taun 1838 Josiah Litch, saurang pangwawarta Millerit anu kawentar, ngaramalkeun ahir kakawasaan Ottoman kira-kira dina taun 1840, sarta amanat Millerit hudang, tuluy dikuatkeun ku kacumponan anu pas pisan dina 11 Agustus 1840. Pangangkatan garéja anu meunang kameunangan ngawengku hiji ramalan anu nyababkeun umat Allah hudang nalika perjangjian ditetepkeun. Dina pamisahan Ezra ti pamajikan-pamajikan asing urang manggihan panyucian urang Lewi ku Maleakhi, jeung deuih dua panyucian Bait Allah ku Kristus, sarta unggal galur éta nandakeun hiji pamisahan antara gandum jeung jujukutan, anu diréngsékeun nalika Kristus salamina miceun dosa tina haté saratus opat puluh opat rébu. Jam kasalapan Kristus, jeung dua jam kasalapan Petrus babarengan jeung doa Ezra pikeun panyucian, saluyu jeung hukum Minggu, nalika hujan panungtungan bakal dicurahkeun tanpa ukuran. Dina Daniel pasal salapan, Daniel narima jawaban kana paneda-panedana dina waktu kurban sore, nyaéta jam kasalapan.

Enya, waktu kuring keur nyarita dina doa, malaikat Jibril, anu ku kuring geus katempo dina tetenjoan ti mimiti, sumping ngapung kalayan gancang, tuluy noél ka kuring kira-kira dina waktu kurban sonten. Daniel 9:21.

Urang dipaparin katerangan yén visi-visi anu dipasihkeun ka Daniel di sisi walungan-walungan gedé di Sinar ayeuna keur lumangsung dina prosés kacumponan, sarta yén urang kudu mertimbangkeun kaayaan-kaayaan waktu eta nubuat-nubuat dipasihkeun.

“Cahaya anu ditarima ku Daniel ti Allah dipasihkeun hususna pikeun poé-poé panungtungan ieu. Tetenjoan-tetenjoan anu anjeunna tingali di sisi walungan Ulai jeung Hidékel, éta walungan-walungan gedé di Sinear, ayeuna keur lumangsung dina prosés kacumponan, sarta sagala kajadian anu geus diramalkeun éta moal lila deui bakal kajadian.

“Perhatikeun kaayaan bangsa Yahudi nalika nubuat-nubuat Daniel dipasihkeun.” Testimonies to Ministers, 113.

Cahaya tina titingalian anu pakait jeung walungan Hidékel jeung Ulai ngawakilan genep bab panungtungan tina kitab Daniel, nyaéta bab sapuluh nepi ka bab dua welas. Dina bab salapan, anu diwakilan ku walungan Ulai, Daniel dipaparin cahaya ngeunaan bab tujuh, dalapan, jeung salapan. Dina bab sapuluh, anu diwakilan ku walungan Hidékel, Daniel dipaparin cahaya ngeunaan bab sapuluh, sabelas, jeung dua welas. Émbaran nubuat diwakilan ku duanana, nyaéta ku kajadian-kajadian nubuat anu diwakilan dina éta bab-bab, jeung ogé ku Daniel, sabab urang kedah mertimbangkeun kaayaan bangsa Yahudi dina mangsa éta nubuat-nubuat dipaparinkeun.

Urang kudu mawa éta perkara-perkara ka poé-poé panungtung sarta nyaluyukeunana jeung kasaksian nabi nu séjén. Ieu hartina yén sakumaha Petrus aya di Kaisarea Filipi jeung ogé Kaisarea Maritima, Daniel didatangan ku Jibril dina jam kasalapan dina pasal salapan, sarta anjeunna didatangan dina poé ka dua puluh dua dina pasal sapuluh. Caang ti Ulai jeung Hiddekel pikeun poé-poé panungtung dibuka meteraina ka Daniel dina jam kasalapan dina poé ka dua puluh dua. Éta caang ngagambarkeun curahan hujan panungtung tanpa ukuran dina mangsa hukum Minggu.

Kasaksian Daniel kabuka sapinuhna dina jam kasalapan, sabab éta nandakeun boh sajarah lahiriah boh sajarah batiniah tina naon anu “nimpa” umat Allah dina poé-poé panungtungan. Nalika éta caang diproklamasikeun, bangsa-bangsa sanés, anu dilambangkeun ku Kornelius, bakal ngutus pikeun nyaur ka saratus opat puluh opat rébu; hukum Allah bakal dipaéhan ku panerapan poe Minggu; sarta Petrus bakal nganteurkeun hiji amanat ka bait anu geus ditinggalkeun ku Kristus sarta ku Anjeunna diidentifikasi minangka imah kosong urang Yahudi. Petrus nyarita ka bangsa-bangsa sanés, jeung ogé ka Sanhedrin, sedengkeun Ezra nyuhunkeun pamisahan sarta Daniel puasa jeung neneda pikeun meunangkeun caang. Jam kasalapan dina Pentekosta, dina pupusna Kristus, dina manggilna Petrus ku Kornelius, jeung kurban sonten, sadayana saajar jeung Elia di Gunung Karmel.

Jentre katingali yén mangsa genep jam ngagambarkeun hiji mangsa anu réngsé dina hukum Minggu, tapi yén éta dimimitian ku hiji kajadian anu langsung patali jeung ahirna, sakumaha dina kurban isuk jeung sonten. Dina istilah Petrus, mangsa genep jam téh ti Kaisarea Pilipi nepi ka Kaisarea di sisi laut. Dina Pentekosta éta téh ti kamar luhur nepi ka Bait Allah. Mangsa anu mangrupikeun caang anu hérang, anu ditegakeun dina awal jalan, nyaéta Panyaur Tengah Peuting, sarta mangsa éta ngahontal nepi ka hukum Minggu. Genep jam, antara dua sonten, ngagambarkeun asupna Kristus sacara triumfal ka Yerusalem, anu satuluyna ngagambarkeun mangsa ti pasamoan perkemahan Exeter ti 12 nepi ka 17 Agustus 1844, anu ngamimitian pangumandangan amanat anu ngahontal kacindekan dina 22 Oktober 1844. Exeter nyaéta Kaisarea Pilipi, sarta Kaisarea di sisi laut nyaéta 22 Oktober 1844. Mimiti ditandaan ku Kaisarea, kitu deui ahirna.

Asupna ka Yérusalém kalawan kaagungan ditandaan ku hiji pasualan dina awalna jeung hiji pasualan dina ahirna. Pasualan di Exeter dipidangkeun ku ibadah palsu anu keur lumangsung di lahan tenda Watertown. Dua amanat dipidangkeun ku éta dua tenda, sarta nalika Kristus asup ka Yérusalém, urang Yahudi anu resep ngabantah ngawadul ngeunaan amanat anu keur diproklamasikeun waktu Anjeunna turun ti Gunung Zaitun, nunggang kalde anu kakara dileupaskeun, asup ka Yérusalém. Pasualan anu kahiji jeung anu panungtung nandaan hiji alfa jeung omega pikeun éta mangsa. Di Exeter golongan Watertown ngawakilan hiji golongan parawan anu teu boga minyak, sarta pikeun maranéhna panto kasalametan geus ditutup. Dina ahir éta mangsa panto ka rohangan suci ditutup, sahingga nyadiakeun hiji alfa jeung omega pikeun éta mangsa. Éta alfa jeung omega saajar jeung dua pasualan dina asupna anu pinuh ku kaagungan éta, jeung Kaisaréa ka Kaisaréa kalawan Petrus.

Di Kaisarea Pilipi, ngaran Simon Barjona dirobah jadi Petrus, dina hiji petikan nalika anjeunna dipuji minangka panyatur ilham, tuluy dikutuk minangka Iblis, lantaran nentang pesen ngeunaan salib. Petrus mangrupa lambang tina dua golongan anu dipisahkeun ku pesen baptisan jeung salib,

nyaéta pesen 9/11 jeung hukum Minggu.

“Pikeun masing-masing golongan anu diwakilan ku urang Parisi jeung ku pamungut cuké, aya hiji palajaran dina sajarah rasul Petrus. Dina mangsa awal anjeunna jadi murid, Petrus nganggap dirina kuat. Saperti urang Parisi, dina paniten dirina sorangan anjeunna ‘teu saperti jalma-jalma séjén.’ Nalika Kristus dina peuting saméméh Anjeunna dihianat méré pangéling ka murid-murid-Na, ‘Maraneh kabéh bakal kaganggu ku sabab Kami dina peuting ieu,’ Petrus kalayan yakin nyatakeun, ‘Sanaos kabéh bakal kaganggu, ku kuring mah moal.’ Markus 14:27, 29. Petrus henteu terang kana bahaya dirina sorangan. Kapercayaan ka diri sorangan geus nyasabkeun anjeunna. Anjeunna nyangka dirina sanggup nahan godaan; nanging dina sababaraha jam anu pondok cobaan éta datang, sarta bari ngahujat jeung sumpah, anjeunna mungkir ka Gustina.” Christ’s Object Lessons, 152.

Dina jam kasalapan, nyaéta waktu pangbakti soré minangka jawaban kana doa Élia, seuneu turun sarta ngaduruk habis éta pangbakti pikeun tujuan sangkan umat Allah nyaho yén PANGERAN téh Allah. Aya dua golongan anu dilambangkeun di Gunung Karmel, hiji golongan anu harita nyaho yén PANGERAN, Anjeunna téh Allah, sarta nu séjén anu dilambangkeun ku para nabi Baal anu satuluyna dipaéhan.

Tuluy kajadian dina waktu ngurbankeun kurban sonten, yén Élia nabi ngadeukeutan, tuluy pok, “Nun PANGERAN, Allahna Ibrahim, Ishak, jeung Israél, mugi dina poé ieu kanyahoan yén Gusti téh Allah di Israél, sarta yén sim kuring téh abdi Gusti, jeung yén sakabéh ieu ku sim kuring geus dipigawé nurutkeun kana pangandika Gusti. Mugi ngawaler ka sim kuring, nun PANGERAN, mugi ngawaler ka sim kuring, sangkan ieu bangsa nyaho yén Gusti téh PANGERAN Allah, sarta yén manah maranéhna ku Gusti geus dibalikeun deui.”

Tuluy seuneu ti PANGERAN turun, tuluy ngaduruk beak kurban beuleuman, kai, batu, jeung lebu, malah cai anu aya dina solokan ogé kabéhanana diseuseup. Barang sakumna rayat ningali éta, maranéhna tuluy sujud nyangkaruk, sarta pok, “PANGERAN, nya Mantenna Allah! PANGERAN, nya Mantenna Allah!”

Geus Elia ngadawuh ka maranéhna, “Tangkep nabi-nabi Baal; ulah aya saurang ogé ti antara maranéhna anu kabur.” Tuluy maranéhna nangkep eta; sarta Elia mawa maranéhna turun ka walungan Kison, tuluy maehan maranéhna di dinya. 1 Raja-raja 18:36–40.

Kurban sonten, pupusna Al Masih, Petrus nyageurkeun lalaki nu lumpuh, Petrus mawa ieu amanat ka bangsa-bangsa sanes Yahudi, Daniel narima cahaya nubuat, doa Elia diwaler ku seuneu, nalika Ezra aya dina pakéan karung jeung lebu bari neneda pikeun peralihan Laodikea ka Filadelfia, pikeun peralihan gereja nu keur perang jadi gereja nu unggul. Jam kasalapan teh jam kurban, jam doa nu diwaler, jam sawarga noel ka bumi, sasak antara pangadilan jeung rahmat, ku sabab eta Al Masih pupus dina jam kasalapan, sabab jam kasalapan kurban muka Injil ka bangsa-bangsa sanes Yahudi, nya eta maranehna nu calik dina poek, tapi bakal ningali cahaya anu agung nalika kitab Daniel dibuka sapinuhna dina hukum Minggu.

Dina kurbanan Gidion dina Hakim-hakim 6:21, Malaikat PANGERAN noel kurban daging jeung roti teu ngembang milik Gidion ku tongkat-Na, tuluy seuneu nyembur ti jero batu nepi ka

ngadurukna sakabéhna. Eta seuneu mastikeun panggero Allah ka Gidion jeung panarima-Na kana éta tanda.

Sarta saur anjeunna ka anjeunna, “Lamun ayeuna abdi parantos manggih kurnia di payuneun Gusti, mangka tunjukkeunlah ka abdi hiji tanda yén memang Gusti nuju nyarios sareng abdi. Mugia Gusti ulah angkat ti dieu heula, dugi ka abdi sumping deui ka payuneun Gusti, sarta mawa persembahan abdi, teras nempatkeunana di payuneun Gusti.” Saur anjeunna, “Kami bade ngantosan nepi ka maneh datang deui.” Tuluy Gideon asup, sarta nyiapkeun hiji anak embe, jeung roti anu teu diragikeun tina satengah takaran epah tipung; dagingna ku anjeunna disimpen dina karanjang, kaldu na disimpen dina pariuk, tuluy dibawa kaluar ka anjeunna di handapeun tangkal ek, sarta dipasrahkeun. Sarta malaikat Allah ngandika ka anjeunna, “Candak daging jeung roti anu teu diragikeun éta, tunda kana ieu batu, sarta tuangkeun kaldu éta.” Sarta anjeunna ngalakukeun kitu. Tuluy malaikat PANGERAN ngulurkeun tungtung tongkat anu aya dina panangan-Na, sarta nyabak kana daging jeung roti anu teu diragikeun éta; tuluy seuneu mucunghul tina batu éta, sarta ngabeuleum daging jeung roti anu teu diragikeun éta. Geus kitu malaikat PANGERAN ngiles tina payuneunana. Jeung nalika Gideon nyadar yén anjeunna teh malaikat PANGERAN, Gideon saur, “Aduh, nun Gusti ALLAH! sabab abdi parantos ningali malaikat PANGERAN nyanghareupan raray ka raray.” Hakim-hakim 6:17–22.

Malaikat téh nembongan ka Gideon dina ayat kahiji tina éta pasal sarta nyebut Gideon, “jalma gagah perkasa,” jeung Gideon nyuhunkeun hiji tanda pikeun ngabuktikeun éta pangakuan. Satuluyna Gideon nyuhunkeun ka malaikat éta sangkan ngadagoan, jeung malaikat anu ngadagoan dina nubuat téh nya éta malaikat kadua. Sanggeus mangsa ngadagoan geus béak, Gideon ngatur hiji kurban, sarta seuneu ngahakan éta kurban. Gideon aya dina jam kasalapan, sabab Elia téh kurban soré, jeung jam kasalapan téh hukum Minggu nalika létah-létah seuneu Pentakosta saajar. Gideon ngagambarkeun hiji golongan anu ningali Gusti padeukeut jeung beungeut, anu éta pisan anu kajadian ka Daniel dina pasal sapuluh. Nalika Gideon ningali seuneu ngahakan éta kurban, harita anjeunna sadar yén anjeunna geus keur papacangan jeung Gusti, anu ku anjeunna geus katénjo padeukeut jeung beungeut.

Gideon gugah kana kanyataan ieu nalika mujijat seuneu netepkeun tanda éta, sarta tanda éta nya éta Gideon, jelema perkasa Allah, jeung pasukan tilu ratus imam, anu sakabéhna nyekel tilu ratus loh Habakuk dina leungeunna. Tanda éta, atawa panji, nya éta Gideon sorangan, jeung pasukan tilu ratus, nyaéta ogé pasukan perkasa Yehezkiel—anu nangtung dina pasal tilu puluh tujuh.

Nalika Kemah Suci diresmikeun dina Imamat 9:23, 24, sanggeus kurban-kurban mimiti Harun salaku imam agung, seuneu kaluar ti payuneun PANGERAN sarta ngaduruk nepi ka béak kurban beuleuman jeung gaji dina altar. Jalma-jalma surak sarta sujud nyungseb ku rasa sieun anu sakral. Ieu tangtu kudu, sakurang-kurangna saluyu léngkah demi léngkah, luyu jeung seuneu Élia.

Doa jam kasalapan Ezra pikeun pamisahan gandum jeung jukut goréng, anu kajadian dina hukum Minggu, engké kacumponan nalika gareja militér robah jadi gareja anu unggul. Ieu ogé kudu saluyu jeung seuneu Gideon. Seuneu nu ngaduruk kana kurban kahiji Harun, anu dipasrahkeun sanggeus tujuh poé pangbakti dina poé ka dalapan, datang deui dina poé anu sarua, sarta

ngancurkeun dua putra Harun anu jahat. Nalika Roh Suci dicurahkeun tanpa ukuran dina jam kasalapan, dina hukum Minggu, bakal aya pamisahan dua golongan imam, sarta gereja anu unggul bakal ngamimitian pagawean anu dilambangkeun ku kuda bodas Epesus, anu maju bari nalukkeun jeung pikeun nalukkeun. Pangurapan gereja anu unggul manggihan saksi kadua dina Bait Allah Suléman.

Dina pangbakti panyucian Bait Allah ku Suléman dina 2 Babad 7:1–3, sanggeus doa Suléman, seuneu turun ti sawarga sarta ngahakan kurban beuleuman jeung kurban-kurban. Kamulyaan PANGERAN ngeusi Bait Allah, nepi ka umat sujud nyembah sarta ngadawuhkeun kahadéan Allah jeung welas asih-Na anu langgeng. Dina hukum Minggu garéja nu unggul diangkat leuwih luhur ti sakabéh gunung minangka makuta jeung panji nurutkeun Zakharia jeung Yesaya. Nalika seuneu turun dina pangbakti panyucian Bait Allah ku Suléman, Bait Allah pinuh ku kamulyaan PANGERAN, ngalambangkeun yén sora tarompét katujuh geus ngaréngsékeun padamelanana ka umat Allah sarta geus deukeut rék ngaréngsékeun padamelan éta kénéh ka para pagawé jam kasabelas. Tarompét katujuh ngawakilan panebusan dosa, nyaéta paduan antara Kaalahan jeung kamanusaan anu kajadian nalika Isa ngangkat Karajaan kamulyaan-Na. Seuneu anu turun di Kemah Suci Musa jeung Bait Allah Suléman éta ogé mangrupa seuneu panghukuman pikeun putra Harun, sakumaha kitu deui pikeun Daud.

Kurban Daud di tempat pengirikan Arauna/Ornan dina 1 Babad 21:26, dina mangsa pagebluk anu datang ku sabab cacah jiwa anu dilakukeun ku Daud, diwaler ku seuneu ti sawarga dina altar, nandakeun katarima sarta ngeureunkeun pagebluk éta. Pagebluk Laodikia réngsé nalika seuneu turun kana kurban Daud pikeun nahan pagebluk gumantung-Na kana kakuatan jeung kawijaksanaan manusa. Peralihan ti manusa kana Manusa Ilahi ditandaan nalika panebusan parantos kalaksanakeun, sarta gereja diangkat jadi panji. Dina éta mangsa, saluyu jeung Bait Allah Suléman, kamulyaan Gusti ngeusian Bait Allah nalika Kailahian di hijikeun jeung kamanusaan.

Urang baris nuluykeun panalungtikan urang ngeunaan mangsa Seruan Tengah Peuting, sakumaha dilambangkeun ku jam katilu jeung jam kasalapan, dina tulisan salajengna.

Genep poe sanggeusna, Isa nyandak Petrus, Yakobus, jeung Yohanes dulurna, tuluy mawa maranéhna naék ka hiji gunung anu luhur, nyorangan. Di dinya Anjeunna robah pameunteuna di hareupeun maranéhna; beungeut-Na hérang siga panonpoé, jeung pakean-Na bodas kawas cahaya. Jeung, tingali, nembongan ka maranéhna Musa jeung Elias keur ngawangkong jeung Anjeunna.

Tuluy ngawaler Petrus, pokna ka Yesus, “Gusti, saé pisan urang aya di dieu; upami Gusti kersa, hayu urang ngadamel di dieu tilu kemah: hiji kanggo Gusti, hiji kanggo Musa, sareng hiji kanggo Elias.” Nalika anjeunna keur nyarios kénéh, jol aya mega caang ngalindihan maranéhna; sarta, tenjo, aya sora ti jero mega éta, anu ngandika, “Ieu Putra Kami nu dipikacinta, ka Anjeunna Kami sapuk pisan; dangukeun Anjeunna.”

Jeung nalika para murid ngadéngé éta, maranéhna tuluy sujud nyanghareup kana taneuh, sarta kacida kasicunananana. Tuluy Yesus sumping, noél ka maranéhna, sarta ngandika, “Hudang, ulah sieun.”

Sareng nalika maranéhna ngangkat panonna, maranéhna teu ningali saurang ogé, iwal Yesus nyalira. Jeung nalika maranéhna turun ti gunung, Yesus maréntah ka maranéhna, pokna, Ulah nyaritakeun ieu titingalian ka saha baé, nepi ka Putra Manusa hudang deui tina antara nu maraot. Mateus 17:1–9.